

PŘÍLOHA Č. 11 SMĚRNICE MU HABILITAČNÍ ŘÍZENÍ A ŘÍZENÍ KE JMENOVÁNÍ PROFESOREM

POSUDEK OPONENTA HABILITAČNÍ PRÁCE

Masarykova univerzita

Uchazeč

JUDr. Mgr. Ondřej Horák, Ph.D.

Habilitační práce

Brněnská normativní civilistika (postavy - projekty - polemiky)

Oponent

Prof. JUDr. Dr. h. c. Peter Mosný, CSc.

Pracoviště oponenta,
instituce

Katedra, Fakulta
Instituce

[Text posudku]¹

Může to vyznieva trošku netradične, že hneď v úvode môjho posudku pozitívne hodnotím zvolenú tému habilitačnej práce. Nielen z pohľadu lokalizovaného zdravého brněnského patriotizmu. Rovnocoene so spôsobom uchopenia v podstate menej známej problematiky zastrečujúcej vedeckú školu brněnskej normatívnej civilistiky v širokom jej tak povediac diapazóne s dosahom celoštátnym. A to z pohľadu historicko – teoreticko – štátoprávneho v relácii predovšetkým medzivojnovnej civilistiky. Napriek úvodnému konštatovaniu nemožno však povedať, že by habilitační práca predstavovala už uzavretý pohľad na danú problematiku. Uvedomuje si to aj habilitant v úvodnom konštatovaní práce, že príčinou jej vymodelovaného úplného dotvorenia je dosiaľ neprístupnosť všetkých archívnych materiálov. To však neznamená, že autor v danom sprístupnenom výskumnom priestore mal snahu zľahčovať si svoj vedecký výskum. Skôr naopak. Heuristicky náročne doslova „vyžmýkal“ celý systém dostupných informácií a dokázal ich spôsobom hraničiacim s exelentnosťou spracovať do súrodého celku. Tomu zodpovedá tiež zvolené trojdimenziálne optimálne členenie habilitačnej práce v relevancii snahy autora o celistvé predstavenie brněnskej normatívnej školy. Inú štruktúru si vlastne ani neviem predstaviť.

V prvej časti Postavy autor vymedzuje všeobecný pojem normatívna škola v súvzťažnosti k jej brněnskej podobe spolu s presonifikáciou jednotlivých jej predstaviteľov. Z metodologického hľadiska oceňujem osobitosť pojednávania vhodne zakončeného východiskovými prameňmi a literatúrou.

Druhú životopisnú časť Jaromír Sedláček a brněnské normativnosti odvodzuje od ich ústrednej postavy. Spolu s ním však menovite predstavuje F. Weyra, K. Engliša, R. Dominika, F. Roučka, K. Kizlinka, J. Krčmáře, E. Svobody, M. Stiebera. Z hľadiska dosiahnutia všeobšahleho pohľadu na brněnských pozitivistov osobitne cenným je následné predstavovanie aj ich žiakov, pokračovateľov. Životopisná anabáza oboch skupín je do značnej miery detailizujúco spracovaná v rovine tak vedeckého jako aj pedagogického pôsobenia. Osobitne vymedzená časť je venovaná obdobiu okupácie Čiech a Moravy počas trvania Protektorátu spolu s krátkym zhodnotením stavu bezprostredne pofebruárovej socialistickej éry. Právno – historický i filozoficko – právny pohľad je prevažujúcim charakterom tejto časti habilitačnej práce.

¹ V textu posudku se lze zaměřit například na tyto oblasti: aktuálnost tématu, přístup k řešení, použitá metodologie, kvalita a správnost dosažených výsledků, původnost dosažených výsledků, uplatnitelnost výsledků pro rozvoj oboru a další bádání, uplatnitelnost výsledků v praxi, formální úprava a jazyková úroveň práce, připomínky k habilitační práci uchazeče.

Tretia časť habilitačnej práce Projekty a polemiky preukazuje autorovu brilantnú heuristiku, schopnosť vedeckej analýzy, systézy, formulovania presvedčivých záverov za použitia komparatívnej metódy. Jeho znalosť problematiky vyúsťuje do schopnosti aktívne sa včleniť vlastnými názormi do zaznamenávanej polemiky. U habilitanta sa tým nesporne prejavuje autenticita rýdzosti tvorivého myslenia. Dokladom konstatovaného je tiež realizácia vyselektovania sledovaných dispozícií predstaviteľov brnenskej normatívnej civilistiky na projekty akademické, unifikačné a socializačné s následnou ich atomizáciou. Teda postihnutie jej civilistického fundamentu schopností reprezentatívnych polemik niektorých jej predstaviteľov. Tieto natrvalo zanechali stopu v dejinách právneho myslenia.

Napriek všetkým pozitívam tretej časti habilitačnej práce sa habilitant nevyhol niektorým nepresnostiam. Na strane 100 v rámci ohraničeného zaznamenania problematiky pozemkovej reformy po druhej svetovej vojne absentuje uvedenie rozdielnej právnej úpravy na území Slovenska. Pričom v kontexte nič nenasvedčuje zameraniu právnej úpravy len na českú časť spoločného československého štátu.

Záverečné pojednávania habilitačnej práce sa venujú tiež katalógu základných práv i socializácii vlastníckeho práva. V týchto častiach autor zo sumarizovaných postojov jednotlivých predstaviteľov brnenskej školy normatívnej civilistiky precízne traktuje jej najpodstatnejšie pre ňu príznačné pregnantné znaky, často krát poukazujúc na ich ambivalentnosť. Všetky súvisiace pojednávania aj tu prezentujú vysoký kredit habilitanta nevyháňať sa vlastnému vkladu v polemických disproporciách názorov vo vývojových sekvenciách predstaviteľov brněnských normativistov. O. Horák teda opäť nezostáva len v pozícii zaznamenávateľa, ale aktívneho účastníka v uvádzaných historicko – teoretivko – právnych polemikách formulovaním vlastných úvah a záverov. Takýto prístup autora sa tak celostne prejavuje v habilitačnej práci opierajúcej sa aj o judikaturu.

Habilitačná práca Ondreja Horáka je v mnohých smeroch priekopníckou prácou. Autor odokryl jednu tak povediac zabudnutú „komnatu“ vedeckého poznania. Navyše v jej prvotnej najobsiahlejšej autentickej podobe. Uvádzané celkové pozitívne hodnotenie habilitačnej práce umocňuje pripojený Biografický prehľad. Rozhodne teda nie je na mieste položiť si ani hypotetickú otázku: Možno od tejto habilitačnej práce žiadať ešte viac?

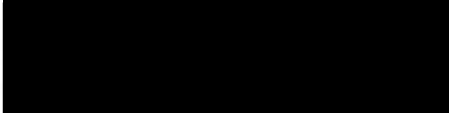
Habilitačnú prácu teda hodnotím pozitívne z tých najdôležitejších kritérií, ku ktorým patrí najmä: aktuálnosť problematiky, použitá metodológia, kvalita dosiahnutých výsledkov spolu s ich pôvodnosťou, forma úpravy. Jazyková úroveň je vhodná a čitateľná nielen z pohľadu čitateľa s českým materinským jazykom.

Dotazy oponenta k obhajobě habilitační práce (počet dotazů dle zvážení oponenta)
...Marxistická právná veda označovala normatívnu teóriu a jej predstaviteľov za najreakčnejšiu právnu teóriu. Aký bol postoj predstaviteľov brnenskej normatívnej civilistiky na socialistický politický i právny systém v medzivojnovom Sovietskom zväze, i bezprostredne v pofebruárovom období v Československu? Podľa môjho názoru aspoň niektorí z jej predstaviteľov museli byť ním konfrontovaní. Nežili predsa v politickom vzduchoprázdne.

Závěr

Habilitační práce JUDr. Mgr. Ondřeje Horáka, Ph.D. „Brněnská normativní civilistika (postavy - projekty - polemiky)“ **splňuje** požadavky standardně kladené na habilitační práce v oboru Dějiny státu a práva. Dokonca som presvedčený, že až prekračuje.

V Košiciach 11. 9. 2020

podpis